

**Bruxelles, 3. listopada 2025.
(OR. en)**

9205/25

LIMITE

**JAI 647
MIGR 183
COMIX 150**

**IS
LI
CH
NO**

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0059(COD)**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Dokument predsjedništva o uzajamnom priznavanju odluka o vraćanju koje su izdale druge države članice

Posljednjih godina djelotvornija politika vraćanja visoko je na našem popisu prioriteta. I dalje je ključno osigurati učinkovito funkcioniranje te politike i povećati broj vraćanja iz EU-a u treće zemlje kako bi naša društva imala povjerenja u sposobnost vlada da upravljaju migracijama i da resurse usmjere na one kojima je potrebna međunarodna zaštita. Učinkovita politika vraćanja usto će poslati jasnu poruku svim državljanima trećih zemalja kojima zaštita nije potrebna i odvratiti ih od opasnih putovanja u Europsku uniju te pomoći spriječiti dovođenje ljudskih života u opasnost.

Ne postoji brz način da se uspostavi učinkovita politika vraćanja. To je složen i dugotrajan proces koji uključuje razna tijela u državama članicama i trećim zemljama.

Za učinkovitu politiku vraćanja ponajprije nam je potreban ažuran pravni okvir koji bi odgovarao potrebama država članica i omogućio nam brzu i učinkovitu provedbu vraćanja. Europska komisija uvažila je poziv naših čelnika da brzo izradi prijedlog novog zakonodavstva o vraćanju i predstavila ga u ožujku. Naši stručnjaci otad intenzivno raspravljaju o Komisijinu prijedlogu uredbe o vraćanju kojom se uspostavlja EU-ov zajednički sustav vraćanja kako bi osigurali da njezine odredbe nadležnim tijelima omoguće brzo i učinkovito vraćanje.

Prijedlog je vrlo složen i detaljan, pa rasprave o njemu traže dosta vremena. Međutim, smatramo da su nam hitno potrebna ažurna, suvremena pravila za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Uvjereni smo da ćemo zahvaljujući spremnosti da na tom pitanju intenzivno radimo i kontinuiranim naporima država članica moći utvrditi svoje stajalište o predloženoj uredbi o vraćanju do kraja danskog predsjedanja. Računamo na potporu država članica u tom izazovnom pothvatu.

Predložena uredba o vraćanju donosi nekoliko novosti. Na predstojećoj raspravi na sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove u listopadu željeli bismo se usredotočiti na jednu od najvažnijih: predloženo obvezno uzajamno priznavanje odluka o vraćanju koje su izdale druge države članice.

Uzajamno priznavanje

Posljednjih nekoliko godina o pitanju uzajamnog priznavanja bilo je riječi na najvišoj razini, a Europsko vijeće pozvalo je države članice na uzajamno priznavanje odluka o vraćanju¹. Uzajamno priznavanje nije novost i već je 2001. dogovoreno kao neobavezni instrument. Rasprave o njemu potom su ponovno pokrenute u kontekstu mandata Vijeća koji se odnosio na preinaku Direktive o vraćanju u 2018. i 2019. U mandat Vijeća u vezi s tim instrumentom dodano je nekoliko strožih odredaba, ali neke su države članice izrazile žaljenje zbog toga što u preinaku nije uključeno konkretno rješenje za uzajamno priznavanje odluka o vraćanju.

U prijedlogu uredbe o vraćanju Komisija je element uzajamnog priznavanja znatno ojačala tako što je priznavanje odluka o vraćanju koje su izdale druge države članice učinila obveznim nakon prijelaznog razdoblja. Komisija smatra da je obvezno uzajamno priznavanje jedna od glavnih sastavnica zajedničkog europskog sustava vraćanja koji je predložila.

Namjera je Komisije da se obveznim uzajamnim priznavanjem pošalje jasna poruka ne samo svim državljanima trećih zemalja s nezakonitim boravkom nego i našim građanima da će se odluke o vraćanju izdane u jednoj od država članica provoditi u cijelom schengenskom području. Komisija smatra i da će to ljude odvratiti od bijega i destimulirati sekundarna kretanja, što je i dalje važan izazov, te potaknuti dobrovoljni povratak. Kada je riječ o praktičnim aspektima, uzajamno priznavanje, poduprto europskim nalogom za vraćanje, koji će prema mišljenju Komisije dopunjavati nacionalne odluke o vraćanju i sadržavati njihove ključne elemente, trebalo bi omogućiti pojednostavnjenje postupka, spriječiti udvostručavanje i omogućiti državama članicama da postupak vraćanja ne započinju od nule, već da ga preuzmu od trenutka izvršenja odluke o vraćanju.

¹ Na primjer Zaključci Europskog vijeća od 9. veljače 2023., 1/23.

Tijekom rasprava o predloženoj uredbi o vraćanju na sastancima Radne skupine za integraciju, migracije i protjerivanje (protjerivanje) mnoge su države članice izrazile potrebu za fleksibilnošću i istaknule da postoji rizik od administrativnog opterećenja, među ostalim u vezi s uzajamnim priznavanjem i europskim nalogom za vraćanje. Mnoge države članice smatraju da će razna pravna, praktična i operativna pitanja dovesti do situacije u kojoj bi izdavanje nacionalne odluke o vraćanju bilo manje zahtjevno te brže i učinkovitije od priznavanja odluke koju je izdala druga država članica.

Predsjedništvo razumije važnost poruke koju bi poslalo obvezno uzajamno priznavanje odluka o vraćanju, ali i uvažava jasan poziv država članica na fleksibilnost. Smatramo da bi se ona mogla postići određenim izmjenama predloženih odredaba Komisije kojima se uređuje obvezno uzajamno priznavanje.

Predsjedništvo je stoga u svoj kompromisni prijedlog uvrstilo **dodatne iznimke** u vezi s obveznim uzajamnim priznavanjem. Što je najvažnije, ako se smatra da bi izdavanje nove odluke o vraćanju rezultiralo bržim i učinkovitijim vraćanjem ili udaljavanjem, državama članicama trebalo bi dopustiti da se služe tim sredstvom kako bi se osiguralo brzo vraćanje. To se primjenjuje i ako je izvršen transfer državljana treće zemlje u drugu državu članicu u skladu s člankom 23.a Zakonika o schengenskim granicama ili u skladu s bilateralnim sporazumima ili dogovorima. U kompromisnom prijedlogu dodatno se pojašnjava da time nisu obuhvaćeni dablinski predmeti.

Osim toga, **državama članicama trebalo bi dati više vremena prije nego što uzajamno priznavanje postane obvezno** kako bi se osigurala bolja priprema za taj važan korak. Uzajamno priznavanje postat će obvezno tri godine nakon početka primjene pakta, umjesto nakon godine dana, kako je predložila Komisija.

Među **drugim** su **elementima** kompromisnog prijedloga predsjedništva odustajanje od obvezne upotrebe europskog naloga za vraćanje, što je odraz zabrinutosti država članica u vezi s izbjegavanjem nepotrebnog administrativnog opterećenja, te ukidanje složenog mehanizma za nadoknadu troškova povezanih s vraćanjem pri provedbi odluke o vraćanju koju je izdala druga država članica.

Ti bi elementi **također trebali omogućiti potrebnu fleksibilnost** koju traže države članice.

Naposljetku, naš prijedlog da **Komisija u budućnosti preispita djelotvornost obveznog uzajamnog priznavanja** i da bude moguće predložiti ciljane izmjene trebao bi nam pomoći da uspostavimo mehanizam otporan na buduće promjene.

Predsjedništvo smatra da bi nam svi navedeni elementi, kojima se državama članicama omogućuje dodatna fleksibilnost, u bliskoj budućnosti trebali omogućiti obvezno uzajamno priznavanje odluka o vraćanju u Europskoj uniji, čime bismo poslali snažnu poruku o tome da se vraćanje ne može izbjeći pukim bijegom u drugu državu članicu te istodobno osigurali da se vraćanja provode na najbrži mogući način. To je ujedno i područje uredbe u vezi s kojim će biti ključno da države članice pokažu spremnost na kompromis kako bi ostvarile napredak u vezi s prijedlogom.

Pozivamo ministre i ministrice da na predstojećem sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove u listopadu izraze slaganje s navedenim rješenjem za postizanje obveznog uzajamnog priznavanja odluka o vraćanju koje su izdale druge države članice.

Također ih pozivamo da komentiraju područje primjene i prirodu dodatnih iznimaka od obveznog uzajamnog priznavanja kako bi se uspostavila ravnoteža između iskorištavanja punog potencijala uzajamnog priznavanja i zadržavanja fleksibilnosti.